

ISLANDS Kontakt

ISLANDSKLUBBEN I DANMARK

FORMAND: TORBEN JENSEN, KOLLEKOLLEVEJ 6A, 3500 VÆRLØSE 4248.5549

Redaktør: H. E. Andersen, Lindelyvej 19, 5792 Årslev 6590.1961

Kære samlerven!!!

Noget kunne tyde på at 3 er det antal numre af Islands Kontakt, der årligt skal udkomme. Det er hvad der er kommet materiale til, de seneste par år.

Selv om der "kun" er kommet tre numre, håber jeg til gengæld, at det der er kommet, har haft læsernes interesse.

Det er igen til dette nummer lykkedes, synes jeg, at bringe noget spændende nyt.

Min opfordring i nr. 21 til at beskrive varianterne i Facit nr. 514, har ikke affødt brugbare reaktioner. Så jeg vil spørge på en anden måde. Er der nogen af Kontaktens læsere, der har varianter i Facit nr. 514, eller for den sags skyld andre mærker i Jubilæumsserien. Kan det heller ikke få nogen op af stolen, så har jeg nævnt ordet varianter for sidste gang.

Leif Fuglsig rejser i sin artikel - på side 5 - spørgsmålet om, hvorvidt Islandsklubben burde lave sit eget specialkatalog. Det kunne være interessant at høre nogle kommentarer hertil. Er der nogen, der vil påtage sig at leve "materialet", så er der nogle, der er villige til at renskrive og opsætte materialet i "katalogform". Bare se på "AFA-siderne" i dette nummer. Personlig kunne jeg tænke mig at bringe noget om portosatser, men det kræver igen, at nogle vil hjælpe med oplysninger herom.

I håbet om at ovennævnte få linier kan afføde kommentarer af den ene eller anden art - og gerne føre til mere, vil jeg slutte med at ønske alle Islands Kontakts læsere et godt nyt år 1996.

/hea

Mødeprogram for 1996

9. januar Tematisk anvendelse af Islandske motiver v/Tage Bøcher Knudsen.

13. februar Ordinær generalforsamling
afholdes tirsdag den 13. februar 1996 kl. 19.30 i lokalerne "Hareskovhvide",
Bymidten 118, Værløse, med følgende dagsorden:
Valg af dirigent.
1. Formandens beretning.
2. Regnskab for 1995.
3. Forslag fra medlemmerne.
4. Valg af kasserer og sekretær/næstformand.
5. Fastsættelse af kontingent for 1996.
6. Eventuelt.

12. marts Lidt om Islands posthistorie v/Jørgen Steen Larsen.

9. april Auktion. Medlemmer, der måtte være interesserede i at indlevere materiale til auktionen - husk ingen lots under kr. 100,00 - bedes snarest kontakte H. C. Mogensen, Sindshvilevej 3 A, 2. th., 2000 Frederiksberg. ☎ 3187.7378.

NR! Kassereren savner stadig indbetalinger!!!!!!

Mødereferater

Værløse 12-9-95: Sæsonstartmødet samlede 10 interesserede medlemmer, til hvem formanden bød velkommen og iøvrigt udtrykte sit ønske for en god sæson for alle vore medlemmer verden over.

Auktionskataloger fra "Frimærkebørsen" og fra "Islandssamlarna i Sverige" fremlagdes, og vi kan iøvrigt gratulere Göteborgsafdelingen af sidstnævnte med deres 30-årsdag, der fejres pr 7-8/10. Fødselsdagsarrangementet inkluderer forøvrigt storauktion indeholdende ikke mindre end 855 lots interessant materiale. Aftenens foredragsholder - Arne Fahne - fremlagde og berettede om Chr. IX-udgaven ab 9-10-02, og oplyste iøvrigt, at hans samling in extenso og qua 4 rammer kan beskues og nydes på FFF's nationale udstilling i Forum/Kbh. pr d. 9-12 nov. 95. Apropos udstillinger, får "Nordia 95" deltagelse af 4 af vore medlemmer: Ebbe Elstrup i mesterklassen viser det klassiske, Stig Østerberg viser 2-konger-udgaven. Solvejg Agerbo har denne gang valgt at fremse et eksponat til den åbne klasse omhandlende Islands natur, historie og kultur m.v., medens Inger Mortensen denne gang viser en samling, der ikke vedrører Islandsk filateli. "Good Luck"! AF kunne iøvrigt fortælle, at Chr. lange vægrede sig imod, at blive portrætteret på frimærker, men at han dog sluttelig syntes så godt on den islandske version, at også Danmark og dernæst D.V.I. fik lov at udstede deres portrætudgaver af hans majestæt.

Islands kongemærker er bestemt smukke, men set med referentens subjektive øjne har udgaven det handicap, at den kun rummer 2 iøjnefaldende (- og katalogiserede) varianter: 4 aur med AUP og 20 aur med PJONUSTA. Til gengæld foreligger der så et større potentiale for prikfilatelisten, og på dette område har AF gjort en større indsats - nogle af disse småvarianter har da også fundet vej til AFA-specialkatalog 1995. Fra aftenens foredrag noteredes i flang: "Plet på halsen", "Apostrof", "Rammeprik", "Pandeprik", "Streg foran næsen", "Nakkekølle" og "Svedperler" m.fl. Endnu flere fremvistes, og det turde være muligt på dette grundlag at forsøge en indsats vedrørende pladningsarbejde - dette har vi så tilgode. Samlingens forsendelser er meget flotte udi såvel kvalitet som sjældenhedsgrad - hvad menes f.eks. om sjældne/smukke kort med Ardegis og Siddegis-stpl.!? Herudover: Lokalt strafportokort - smukt 50 aur provisoriembrev fra Ænundarfjórdur - brev med "Islands Falk" - 20 aur brev 1919 til New York med censurstpl. fra toldvesenet dersteds - meget smukt fylgibjref frankeret med 10 aur plus parstk. af 50 aur Fr. VIII o.s.v. med samt m.m.m.. Selvsagt forefindes også kronstempler, nummerstempler, blækannulleringer og udenlandske stempel i antal. Især imponerer de forekommende udenlandske annulleringer, der bl. a. rummer en AUP-variant stpl. i London !!. Det oplystes, at Cardiff's kulafskibningsbassin hedder "Barry O Glam" og 2 versioner af stemplet herfra kunne beses. Sjældne stempel iøvrigt omfattede: Grangemouth, Newcastle on Tyne, Christianssand og Hellissandur. Vi takker AF for en meget informativ aften og ønsker : "Good Luck" vedrørende udstillingen i Forum.

TCJ.

Værløse 10-10-95: Orla Nielsens foredragstittel var rent faktisk noget uhåndterlig, idet vi naturligvis alle på forhånd kender til forskellen mellem overflade - og luftpostbefordring af vore kære samleobjekter. ON. koncentrererde sig derfor naturligt nok om den éne af disse naturligt foreliggende muligheder - luftposten!! ON kunne - ikke uventet - om dette emne berette en hel del, der i vid udstrækning kan tænkes at være læserne af dette ubekendt.

Flugfélag Íslands oprettes 3/9/19, men pr 4/6/28 træffes der aftale med tyske LUFTHANSA vedr. chartering af diverse vandfly, der betjenes af tyske piloter, og som skal betjene 5 destinationer. Overenskomsten med det tyske selskab opsiges i 1931. Ab 1929 kan også avis og tryksager befordres. Tillægsporto herfor; 35 aur. Íslands første decidedere luftpostmærker udgives hhv. 31/5/28 og 29/6/29 - eller mere korrekt udtrykt: 10 aur rød Chr. X og 50 aur dobbelthoveder overtrykkedes med et fly. De første egentlige til formålet fremstillede mærker foreligger først ca. 1½ år senere - nemlig i form af mærkerne tilknyttet altingsudgaven pr hhv. 1-30 og pr 1-6-30. ON kunne oplyse, at disse mærker også anvendes på overfladepost, og dette var i hvert fald undertegnede ubekendt.

25/5/31 overtrykkedes 3 stk. Chr. X-mærker til brug for Zeppelinpost. Luftfartøjet landede ikke, hvorfor post-sækkene blev hejset op i zeppelineren. Taksterne androg 1 kr. for kort og 1,30 kr. for brev.

Vedr. "Hopflug Itala" pr 16/6/33 kunne ON fortælle, at den italienske flyeskadre omfattede ca. 24 fly bemanded med ca. 100 besætningsmedlemmer, der alle bar skæg - dette var på daværende tidspunkt meget usædvanligt, og vakte følgelig stor opsigts. Eskadren transporterede 298 stk. breve, hvoraf der pr dato kendes 118 stk. bevarede til glæde for nutidens og eftertidens samlere !

Vedr. luftpostudgaven af 1/9/34 kunne ON oplyse, at 10 aur er fremkommet i 2 oplag, idet 2'det oplag først foreligger så sent som i 1939. Denne udgaves mærker måtte ikke anvendes som afgiftsmærker - og de er følgelig derfor sjældent forekommende med TØLLUR- annulling. Vi ser iøvrigt ikke synderligt mange ægte forsendelser med disse mærker, og dette gælder naturligvis specielt de høje værdier.

Fremefter kunne Orla selvsagt fremvise og fortælle om et større antal luftpostforsendelser opvisende de meget varierende - løs stigende - op igennem årene efterpå. Vedr. sidstnævnte periode skal blot nævnes, at ON. kunne fremvise adskillige interessante forsendelser til interessante destinationer såsom: Finland - Eire - Mexico & SW-Afrika m. fl.

TCJ.

Møderforater

Værløse 14-11-95: Jeg mindes ikke tidligere, at have set så mange af vore medlemmer til en foredragsaften, så noget kunne tyde på, at Islands provisorier har stor interesse - endog for medlemmer fra Jylland og Holstaland. Foredragsholder Ebbe Elstrup havde til formålet fremstillet en længere række gode og skarpe diasbilder, der på bedste måde illustrerede de vokale oplysninger emnet vedrørende.

Pris-mærkerne var Islands første provisorier, idet 5-aur mærker ved hjælp af div. overtryk ændredes til en frankeringsværdi af 3 aur. Foranstaltningen var behovsnævndig, idet postvæsenet af forskellige årsager var udgået for 3-aur mærker til brug for tryksagsbefordring. De overtrykte mærker - hen ad vejen forekommende i 6 variationer (forskellige overtryk og forskellige takninger) blev formentlig taget i brug pr 1-11-1897 ! Omvendt overtryk kendes på alle variationer og dobbelt overtryk på 3 af disse. Prøvetryk med stort 3-tal kendes i 5 eksemplarer og ditto i et enkelt forfalsket eksemplar. Falsknerier er iøvrigt hyppigt forekommende for alle 6 mærkers vedkommende. Det vides, at købmand Thomsen opkøbte stort set hele det fremstillede antal mærker, hvorfor mere "brugsrigtige forsendelser" end af denne fremsendte er stort set ukendte. Thomsens forsendelser androg primært tryksagsforsendelser til filialerne i Akranes og Hafnarfjordur og disse er da - bevares ! - korrekt frankerede med de 3 aur. Det er en mulighed, at fornævnte købmand fik overdraget et stpl. til eget brug !? I slutningen af november ophørte brugen af provisorierne, idet ny beholdning af det gule 3-aur mærke nåede frem med skib fra Kbh, det blev straks taget i brug.

1919 træder Islands eget postvæsen i funktion, og som en konsekvens heraf ønskes de forhåndenværende resterende oplag af mærker fra den danske periode solgt hurtigst muligt. Ab dec. 1921 og igennem 1922 overtrykkes følgelig et antal mærker, der dermed får et andet pålydende. Et regulært postalt behov forelå rent faktisk kun for 10-kr. provisoriernes vedkommende!

Diverse iøvrigt omfatter den oplysning, at 5 aur Chr. IX anvendt single som tryksagsporto er sjælden. Det samme gælder 25 aur Chr. IX med dobbelttryk, og på sidstnævnte kendes endvidere det lavt placerede a i aur. U-tilstrækkelig farvepåføring i overtrykket er jævnligt forekommende og er på nær nogle få så ukonstante, at de ikke kan kaldes varianter. Omvendt er dog f. eks. "hul i nakken" både konstant og markant på 2-tallet. Ein KRONA med kraftig hage på ryggen af E er ret sjælden og nyt for bl. a. referenten var det at få oplyst, at vedrørende 2 KR. på 25 aur J. Sigurdsson, kan 2-tallets placering over KRONUR variere en del. Vedr. varianter skal sluttelig nævnes, at Islands hidtil seneste provisorium fra 1954 rummer et antal notable varianter inclusive i hvert fald 2 stk. prøvetryk af overtrykket.

Tollurafstemplingerne på provisorierne - især naturligt nok på de høje værdier - er mangfoldige, og ofte kan under et brotystapl. befinde sig "resterne" af et tollurstpl. Eftersom værdinoteringerne i katalogerne er meget stor de to stemplettyper imellem, kan læserne naturligvis selv regne ud, at nogen har forsøgt sig med lidt "Huttelifut". !! Iøvrigt er kombinationsannulleringer med såvel tollur - som brotystempler på forsendelsesformularer ikke usædvanlige - dog altså - som nævnt - helst placeret hver for sig på blanketten!

Samtlige provisorier havde frankeringsgyldighed til og med 1946 - og skulle nogen være i tvivl, skal det sluttelig understreges, at et provisorium indebærer en værdiændring. Følgelig er der ikke tale om provisorier for såvidt angår eksempelvis I GILDI - Zeppelin - og Balbo m. fl. Frimærker udgør jo nu en gang et stykke miniværdipapir, og dette havde man - desværre kun - allerede for mange år siden et meget vægent øje for i Island. Jeg kan formentlig på de tilstedevedrørende - og i hvert fald på egne - vegne takke foredragsholderen for en meget underholdende og informativ time udi emnet provisorier.

TCJ.

Tillæg til medlemslisten

Nye medlemmer:

099. Kim Vilhelmsen, Ryetvej 131, 1. tv., 3500 Værløse.
100. Runar Þór Stefánsson, Trónuhjalli 6, IS - 200 Kopavogur.
101. John E. Larsen, Gadekærvej 12, A5, 2500 Valby.
102. C. Ingemann Pedersen, Kroparken 12, 3500 Værløse.
103. Thomas Graungaard, Ledavej 11C, 9210 Aalborg SØ.

Adresseændringer:

056. Aksel Albrechtsen, Rude Vang 37, 2840 Holte.
098. Ove Hansen, Vårbuen 50, 2750 Ballerup.

Medlem nr. 17 udgår.

ET FORSØG PÅ OPDATERING AF VOR VIDEN OM CHR. IX UDGAVEN 1902-05

Kataloger skal vejlede, ikke vildlede! Det var derfor udtalt skuffende, at se det ellers så stort anlagte nye AFA-Specialkatalogs behandling af Islands Chr. IX udgave 1902-05.

Sammen med Arne Fahnøe og Thomas Graungaard har undertegnede prøvet at rette fejlene. Under en fornyst kritisk gennemgang af kilderne (Thicles produktionsprotokol og Postvæsenets forsendelsesbogholderi) sammenholdt med foreliggende variantmateriale kom overraskende nyt for dagen.

Islands Christian IX frimærker, ark a. 100 stk.

Postfrimærker

Thiele fabrikation	Afl. til ministeriet for Island i Kbh.	3 aur	4 aur	5 aur	6 aur	10 aur	16 aur	20 aur	25 aur	40 aur	50 aur	1 kr.	2 kr.	5 kr.
218	13-09-1902	3975	3975		3975			3975	2975		1975	975		
	24-09-1902			1475		4975	2975			1975				
	10-11-1902			3500										
238	05-07-1904												1102	1118
264	12-10-1905		4000	5000		5000								
Oplag ialt		3975	7975	9975	3975	9975	2975	3975	2975	1975	1975	975	1102	1118
- Provisorier 1921-35							799		1479	796	996		799	946
- Orlof overtryk 1943											300			
Reelt oplag		3975	7975	9975	3975	9975	2176	3975	1496	1179	979	675	303	172

Ifølge "100 years" ankom den første del af fabrikation 218 til Island den 7/10 og blev sat i cirkulation den 9/10.

3. del af fabrikation 218 blev leveret samtidig med tjenestefrimærkerne, og formodes derfor sat i cirkulation samtidig.

Tjenestefrimærker

Thiele fabrikation	Afl. til ministeriet for Island i Kbh.	3 aur	4 aur	5 aur	10 aur	16 aur	20 aur	50 aur
218	10-11-1902	1975	1975	1975	1975	975	975	975
- Orlof overtryk 1943								300
Reelt oplag		1975	1975	1975	1975	975	975	675

Tjenestefrimærkerne blev sat i cirkulation den 28-11-1902.

Afsendelse til Island skete altid med tidligst mulige afgang

Af ovenstående skema (som bygger på forsendelsesbogholderiet) fremgår, at 3500 ark 5 aur postfrimærker leveres til ministeriet for Island sammen med tjenestefrimærkerne den 10-11-1902. Leveringen af alle andre postfrimærkeværdier afsluttes allerede den 24-9-1902!

I følge Thicles protokoller (fabrikation 218) er sidste afleveringsdato til frimærkekontrolen for alle værdier (minus 5 aur og tjenestefrimærkerne) den 23-9-1902.

Hervede går der godt og vel en måned, før man afleverer de 3500 ark 5 aur den 25-10, og alle tjenesteværdierne den 27/28-10-1902. Denne store tidsforskel i produktionen giver en til visted grænsende sandsynlighed for, at disse 3500 ark 5 aur (hervede kaldet tryk 1b) er trykt med samme medaillontrykform som vi kender fra tjenestefrimærkerne.

Denne opdagelse giver en logisk forklaring på, hvorfor Arne Fahnøe har kunnet finde "Ridser i portrætmedaillonen" og flere andre (ikke katalogiserede) fejl, der ellers kun er kendte fra tjenestefrimærkerne på 5 aur postfrimærket, men ikke på 4 og 10 aur.

I Chr. IX udgaven er både ramme og medaillon i bogtryk. Man har for både rammer og medaillonens vedkommende haft et halvark (50 prægninger af urstempllet) at gå ud fra. Over disse er der foretaget galvaniske fældninger, og ved at sammensætte disse, har man fået trykformen bestående af 100 galvanoer. Trykningen er uden tvivl sket i én trykgang på en König & Bauer tofarve maskine.

Fejlenes placering i trykkene

De primære rammefejl (som den berømte Pjónusta, hvor frimærkekontrollen må have sovet trygt i timen) forekommer derfor to gange i arket i samme position i øvre og nedre halvark. De sekundære rammefejl (opstået i den færdige 100 stk. trykform, f.eks. AUP-fejlen) forekommer kun én gang i arket.

Kun 4, 5 og 10 aur postfrimærker findes i flere tryk. Om de oprindelige rammetrykformen er sat om mellem trykkene, eller om man har foretaget nye fældninger af halvark ved vi ikke, men rammespacer på 4 aur 2. tryk som gentages i øvre og nedre halvark (AFA 36v) taler for at man har foretaget nye fældninger af halvark (5 og 10 aur 2. tryk samt 5 aur tryk 1b kendes ikke i helark).

At trykformene ikke var faste 50 stk. blokke, men løse enkelgalvanoer og derfor kunne skilles ad, beviser omflytningerne af de to mest kendte medaillonfigurer: 1. "Ridser i portrætmedaillon" (AFA) eller "Konge i sine" som den plejer at blive kaldt (herefter for nemheds skyld blot KiS) 2. "Ridser foran ansigtet" (Ridsen). Se ovenrigt vedstående illustrationer.

"KiS" er først pos. 97 og "ridsen" er pos. 65, og befinder sig altså i samme halvark. Derefter forekommer de på 2 og 5 kr. som henholdsvis pos. 47 og 70, d.v.s. nu i hvert sit halvark. Slutelig i 1905 forekommer "KiS" to gange i arket i pos. 48 og 98, mens "Ridsen" er forsvundet.

Trykformene kunne altså skilles ad ad i enkelgalvanoer og sammensættes i ny orden, hvorefter man kunne foretage nye fældninger.

I 4 aur 2. tryk er de to halvark identiske både for rammens og medaillonens vedkommende, så her har man anvendt identiske fældninger. Om det samme er tilfældet med 5 og 10 aur 2. tryk er sandsynligt, men vides endnu ikke med absolut sikkerhed.

Vi må derfor appellere til læserne om at hjælpe! Placerbare eksemplarer af "KiS" på 5 og 10 aur efterlyses, og tag lige og find en 5 aur "KiS" stemplet for oktober 1905!

Oplagstal

AFA's for høje oplagstal på de fleste værdier er korrigeredt. Fejlene går helt tilbage til Hagemans optælling, hvor han fejlagtigt talte Bern-nytrykkene (fabr. 235, 1904 som er i GILDI grundmærkerne) med som "restoplug" af Chr. IX.

Farver

For 4, 5 og 10 aurs vedkommende er de forskellige farvebetegnelser på oplagene udeladt. Det er i praksis ikke muligt at adskille trykkene på denne måde.

Katalog

Omkostningerne vises katalogafsnittet i AFA opstilling som vi mener det bør se ud. Brug den endelig som erstatning for de tilsvarende sider i specialkataloget, det håber vi også AFA vil gøre.

Priserne på nye varianter m.m., er sat på almindelig 'AFA-facon', da vi ikke har diskuteret disse. Værdien af sjældnere mærker kan alligevel kun afgøres af udbud og efterspørgsel. Prissætning af ældre Island uden at diskutere stemmekvalitet og centrering er også formålslost.

Overrigt er det vel et spørgsmål om vi ikke i Islandsklubben skulle være i stand til at lave vort eget specialkatalog, i alt fald for den ældre dels vedkommende? Det kunne være i losbladsform så det altid kunne holdes 'up to date', og så måske trykkes når der kommer et nyt specialkatalog, hvem ved?

Leif Fuglsig

ISLAND TJENESTE

ISLAND TJENESTE

ISLAND BENESTE

1902 Christian IX. Tegning og udførelse somde samtidige frimærker, men med indskrift Pjónusta.

AFA-varianten: "Ridser i portrætmedaillon", også kaldet "Konge i sne", eller "Svedperlevarianten".

AFA nr.: 36s, 37s, 39s, 46s, 47s, 113s, 122s.

Tj.: 17s, 18s, 19s, 20s, 21s, 22s, 23s.

5 aur postfrim, tryk 1B, samt alle tj.frim pos. 97.

2 og 5 kr. samt overtryk på disse pos. 47.

4, 5 og 10 aur postfrim tryk 2 pos. 48 & 98.

AFA-varianten: "Hvid lodret streg foran ansigtet".

AFA nr.: 37u, 46u, 47u, 113u, 122u samt Tj.frim.

17u, 18u, 19u, 20u, 21u, 22u, 23u.

5 aur postfrim, tryk 1B, samt alle tjenestefri-mærker pos. 65.

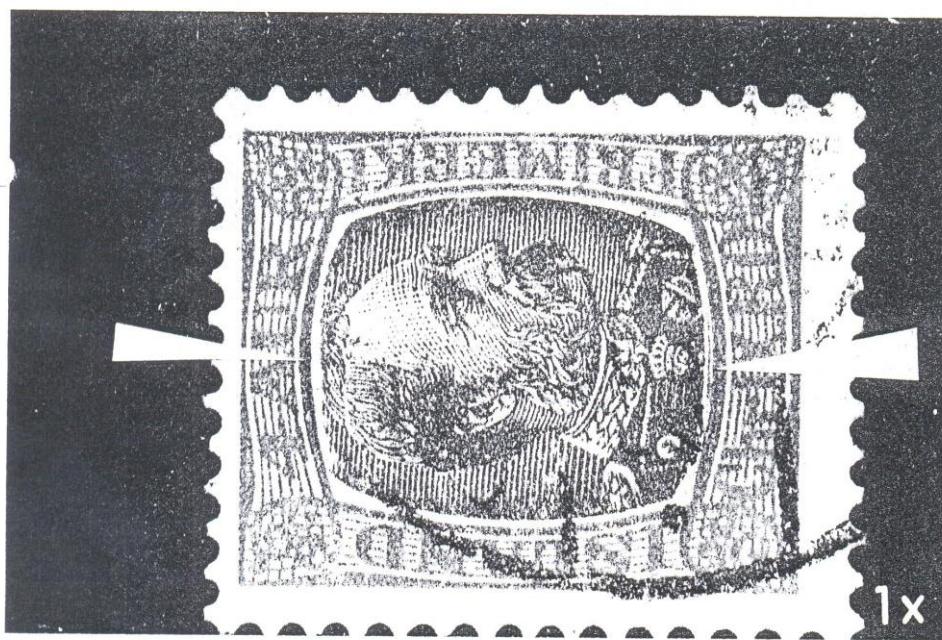
2 og 5 kr. samt overtryk på disse pos. 70.

Som det vil fremgå af teksten, eksisterer AFA 36u og 37u formodentlig ikke.

39W

Afskåret medaillon foroven.

36W

Rammespies under medaillon samt afskåret medaillon foroven.

Fra medlem nr. 57, Kurt Bliese, Flensburg, har vi modtaget følgende.

Tryksagskort 4 Aurar Udgave: 1931
Postkort 20 Aurar Udgave: 1930

Begge kort med påtryk: ALLT MED ISLENSKUM SKIPUM.

Begge kort bliver yderst sjældent, man kan næsten sige ca. hvert tiende år, udbudt på auktioner. Men hvorfor?? Da de jo dog tilsyneladende er blevet anvendt over flere år, og ikke kun er blevet solgt i Reykjavik. (Stempel: Akureyri 13.8.34 forretningeskort til Tyskland).

Spørgsmål: Hvem kender oplagstallene på de overtrykte kort??

Spørgsmål: Har Esperanto-foreningen også anvendt 20 Aurar udlandskortet???

Kurt Blieses spørgsmål har været forelagt for Leif Fuglsig, der oplyser følgende, som delvis bygger på oplysninger fra Thor Thorsteins.

I 1932 havde man i Reykjavik en propagandauge, og i forbindelse med denne anbragte man i Reykjaviks første "maskinstempel" (det var på dette tidspunkt stadig hånddrevet) de to kendte slogans: KAUPID ISLENZKAR VORUR og NOTID ISLENZK SKIP. Disse var i brug 1932-34, Helsagspåtrykkene stammer fra samme tid og formodes at være blevet til på privat foranledning - formodentlig rederiets. Ifølge Ringström blev kortene besynderligt nok solgt fra postkontorerne. Om trykstedet og oplag vides absolut intet.

20 aur brevkortet blev sendt til Island 4-6-30 (oplug 5.275) og tryksagskortet sendtes 17-6-31 (oplug 24.750).

Allerede 1-1-33 ændredes lokaltryksagsportoen til 5 aur, så brugstiden uden opfrankering var kun ca. 1½ år.

Tryksagskortene blev meget ofte brugt til modeindkalderier i Reykjavik - også af Esperanto-klubben - men udenfor Reykjavik var der de fleste steder endnu ikke postomdeling - og heller ikke så mange foreninger - så et modeindkaldereskort fra en anden by, har jeg endnu ikke set.

Udlændingspostkortet havde klubberne ikke brug for.

Vi kan da også lige nævne, at Kurt Blieses samling "De islandske helsager" på "Finnlandia" indbragte Stor Solv.

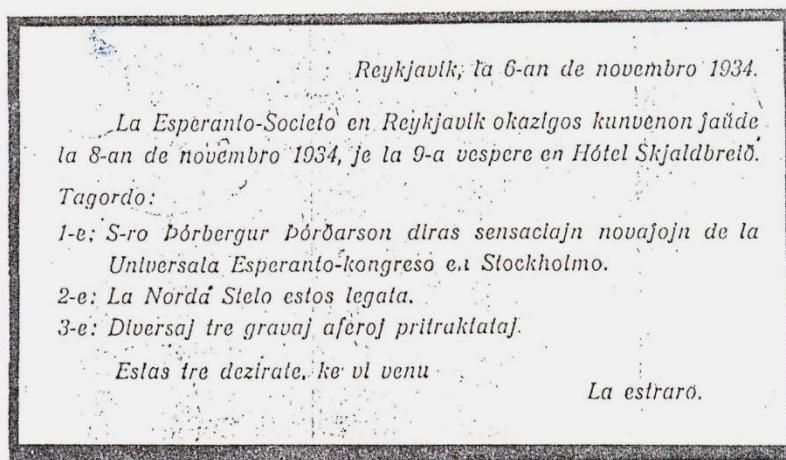

4 aurar udgave 1931 mørk grå/orangerød. Oplag 24.750 stk.
En del af oplaget med reklamepåtryk.

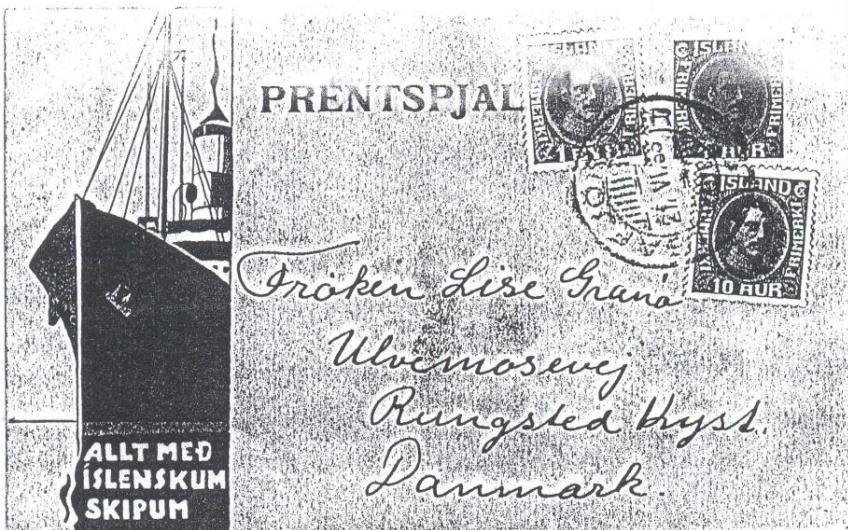
"ALLT MED ISLENSKUM SKIPUM".

Det her viste kort er blevet påtrykt af den islandske Esperanto-forening i 1934.

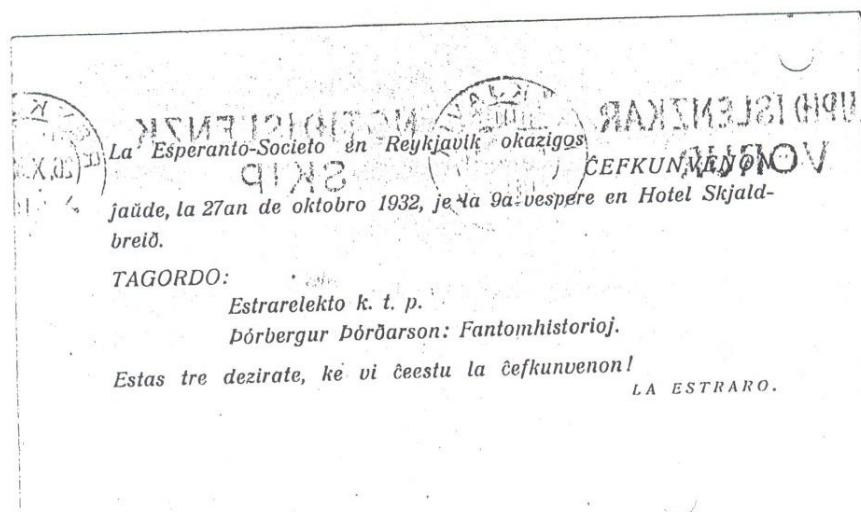
Lokalporto: 5 aurar.

(Bagsiden)

Tryksagskort med "skibspåtryk" brugt som brevkort til Danmark samt tryksagskort uden påtryk også fra Esperanto-foreningen og med omtalte reklamestempel.

Et brev, som rummer mange ubesvarede spørøgsmål, men også et enkelt forløsende svar.

Afbildede værdibrev sendt af Snorri Tomasson, Vestmanerne, til Fa. Edm. Philip & Søn, Kbh., er interessant på mange måder.

Porto korrekt - brev til Dk. 2. vægtkl. 30 aur, assurance pr. kr. 200,25 aur, i alt 55 aur.

Nr. stpl. 178 siger "Laura" og ankomststemplen er Kjøbenhavns Pengepostkontor 22. dec. 1905. Ingen andre stempel.

Konsulterer vi nu "Rejseliste for Kongeriget Danmark" årgang 1905, nr. 15 (listen udkom i avisform hver 14. dag, i vinterperioden dog kun månedligt) kan man erføre følgende:

"Laura" afgår Kbh. 14/11 og ankommer efter anløb af Leith og Thors-havn til R. vik 25/11. Foretager derpå en tur til Isafjördur og tilbage, og afgår R.vik 11/12 til Léith og Kbh. med ankomst 22/12. Dette passer jo nærmest forbløffende fint, når man betænker, hvor afhængig sejladsen dengang var af vind og vejr, specielt i vinterperioden.

Men, hvor kommer Vestmanerne ind? Jo, i Rejselisten står: "Vestmanerne anløbes, hvis vejrfordelene tillader det". På dette tidspunkt havde øen ikke havnefaciliteter, så et skib som "Laura" kunne gå til kaj, man måtte udveksle passagerer og post med båd.

Det fremgår af Rejselisten, at anløbet skete på opturen, men var dette ikke muligt, kunne man måske forestille sig, at det i stedet forekom på tilbageturen?

Ifølge Nr.stempelhåndbogen var "Laura" og de andre kystfartskibe med nr. stempel ikke Brefhirdinger, kunne altså ikke foretage postale ekspeditioner. Stemplerne skulle simpelthen blot vise, at forsendelserne var afleveret på og transporteret med kystdamperen.

Men her drejer det sig om et værdibrev, som skulle registreres med nummer. Er dette sket på Vestmanerne, hvor man så ganske enkelt har glemt at stempel brevet, eller i R.vik, hvilket vel skulle have medført et transitstempel? Eller endelig, hvis brevet skulle være kommet ombord på tilbagerejsen, i Kbh.?

Iøvrigt medfører brevets datering en udvidelse af den kendte brugstid af stemplet på "Laura".

Nr. stempelhåndbogen siger: 1906-08, Posthus og Brefhirdinger derimod 1906-11, det sidste er i hvert fald forkert, da "Laura" forliste ved Skagerrak 16/3-1910!

Men stemplet gik ikke tabt ved forliset. Iflg. Nr.stempelhåndbogen genbruges det på "Botnia" 1912-14, og P. & B. siger, at det befinder sig på "Botnia" fra 1912-16, samt yderligere at det har været i brug på "Skalholt"! Men hvor befandt stemplet sig 1910-12? Denne periode dækker præcis de år, hvor Rederiet Thore fik kontrakt på kystfarten med skibene "Austri" og "Vestri" (kilde: Th. Krabbes bog) så måske??

Ovenpå denne styrtssø af spørøgsmål kunne det være rart med et svar, og det kommer her fra en helt anden vinkel.

Brevet er frankeret med 11 stk. 5 aur Chr. IX, og måske kan man på afbildningen (kopi af kopi) ane, at mærket i brevets nederste venstre hjørne er varianten "Konge i sne"! Så overordentligt heldigt sidder dette mærke yderst til venstre i en firestribe, og kan således ikke være pos. 48/98, men må være pos. 97, altså fra tryk 1B!! Det endelige bevis for de i nærstående artikel fremsatte teorier er hermed hjemme.

Brevet solgtes iøvrigt på "Postillonens" auktion 158, 24/25-3-95 for kr. 3400.-. Skulle dets lykkelige ejer læse disse linier, vil jeg da ikke undlade at appellere til vedkommende om at tillade "Kontakten" at kunne bringe et bedre billede. Det fortjener dette brev.

Leif Fuglsig

Se artiklen om Christian IX på siderne 4 - 9.

380 Innlagðar krónur Seyði Sem.

5½ kr.

Edm. Philip & Son

Pilestræde 41.

København K

þarf ekki minni fyrir
mánuðum sínar